

Arvidsjaurs kommun

Huvudmannabeslut för gymnasieskola efter tillsyn i Arvidsjaurs kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Arvidsjaurs kommun att senast den **23 oktober 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Skolinspektionen noterar att många skolor i dagsläget är starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn. Skolinspektionen följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tillsyn som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter.

Skolinspektionen konstaterar att det föreligger brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och att bristerna har funnits under en längre tid samt att huvudmannen inte har efterkommit tidigare förelägganden från Skolinspektionen. Mot bakgrund av detta informerar Skolinspektionen om att om Arvidsjaurs kommun inte följer detta föreläggande kan myndigheten komma att fatta ett nytt beslut om föreläggande förenat med vite enligt 26 kap. 27 § skollagen.

Nedan redovisas de åtgärder som Skolinspektionen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Styrning och utveckling av utbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Arvidsjaurs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen i förhållande till de nationella målen, och dokumenterar denna uppföljning. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 5-6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder för att säkerställa en likvärdig utbildning, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Se till att:

- a) Följa upp, sammanställa och dokumentera resultat för gymnasieskolan i förhållande till de nationella målen. I detta ingår kunskapsresultaten för samtliga nationella program och kurser, resultat för utbildningen på introduktionsprogrammen samt resultatet av gymnasieskolans arbete med att skapa en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Med uppföljning avses, förutom att sammanställa uppgifter om resultat, även att klargöra likheter och skillnader mellan exempelvis ämnen, program och grupper av elever samt att bedöma måluppfyllelsen i förhållande till styrdokumentet.
- b) Sammanställa information om hur verksamhetens förutsättningar och genomförande påverkar resultaten och måluppfyllelsen. Förutsättningarna kan vara materiella (t.ex. lokaler, utrustning och läromedel), personella (t.ex. utbildning, kompetens och personaltäthet) och organisatoriska (t.ex. styrning och ledning, arbetslag och gruppindelningar). Genomförande/arbetsprocesser kan beröra arbetsformer och arbetssätt, lärmiljöer, bemötande och förväntningar.
- c) Analysera, utifrån uppföljningen enligt punkt a-b ovan, vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen, identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsinsatser. Se till att slutsatser av analysen och beslutade utvecklingsinsatser dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen har i ärende med dnr 2017:5619 förelagt Arvidsjaurs kommun den 9 februari 2018 samt den 20 december 2018 att vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom området *Styrning och utveckling av utbildningen* avseende huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har våren 2020 inlett en ny regelbunden tillsyn av Arvidsjaurs kommuns ansvarstagande för gymnasieskolan i ärende med dnr 2019:10471. Skolinspektionens utredning avseende brister som påtalats i tidigare ärende har fortsatt i nu aktuellt ärende.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen alltför inte följer upp och analyserar resultaten för gymnasieskolan inom ramen för sitt kvalitetsarbete. Tillsynen visar också att huvudmannen inte identifierar behov av utveckling och beslutar om insatser utifrån en analys av gymnasieskolans resultat.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

Föreläggande

Styrning och utveckling av utbildningen

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Arvidsjaurs kommun inte i tillräcklig utsträckning följer upp och analyserar resultaten för gymnasieskolan inom ramen för sitt kvalitetsarbete. Huvudmannen sammanställer visserligen vissa resultat såsom genomsnittligt meritvärde för skolenheten, andel elever med examensbevis samt resultat av enkäter avseende trygghet och studiero. Däremot saknas sammanställningar av kunskapsresultaten per program och kurs. Det sker inte heller någon sammanställning av resultaten inom utbildningen på introduktionsprogrammen. Även om huvudmannen samlar in och sammanställer vissa resultat omfattar uppföljningen inte några uppgifter som klargör likheter och skillnader mellan exempelvis olika klasser, program och grupper samt en bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen.

Huvudmannen gör därmed inte heller någon analys av utbildningens resultat i syfte att tolka och förklara varför måluppfyllelsen ser ut som den gör, och hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen. Huvudmannen kan således inte heller identifiera och besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av utbildningens resultat. Vidare framgår att de resultat som huvudmannen faktiskt följer upp inte analyseras.

Rättsliga utgångspunkter

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 305 f) anges att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bör framgå information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att uppföljningen av gymnasieskolans resultat på huvudmannanivå är bristfällig. I intervju med rektorn och biträdande rektorn för gymnasieskolan framgår visserligen att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete på enhetsnivå där bland annat betyg och meritvärden följs upp och analyseras

tillsammans med lärarna. Skolenhetens kvalitetsarbete skickas vidare till huvudmannen och rektorn presenterar även muntligt resultaten för nämnden.

Skolinspektionen har tagit del av Arvidsjaurs kommuns *Kvalitetsrapport för läsåret 2018/19*, som enligt ordföranden i barn- och utbildningsnämnden är den dokumentation som finns över huvudmannens kvalitetsarbete. När det gäller gymnasieskolan finns uppgifter om genomsnittligt meritvärdet för skolenheten i relation till riket, resultatet av enkäter gällande trygghet och studiero samt olika satsningar som skett under året såsom fokus på bedömning och betygsättning och Läslýftet. Dock saknas sammanställda uppgifter om betygsresultat per program och kurs. Vidare saknas helt uppgifter om resultat från introduktionsprogrammen såsom betygsresultat och genomströmning. De resultat som följts upp redovisas i huvudsak på en summerande nivå, dvs. det saknas uppgifter som klargör skillnader och likheter mellan exempelvis olika program och grupper samt en bedömning av måluppfyllelsen, utöver att det konstateras att kommunens genomsnittliga meritvärde ligger lägre än för riket.

Det görs en bristfällig analys av den information som samlas in av huvudmannen och huvudmannen har inte identifierat eller beslutat om utvecklingsåtgärder. Skolchefen och ordföranden i barn- och utbildningsnämnden uppger att huvudmannens kvalitetsarbete inte har fungerat fullt ut. Den tidigare skolchefen fick i uppdrag att samla in uppgifter kring resultat från de olika verksamheterna. Därefter skulle det ha skett muntliga diskussioner med rektorerna inför huvudmannens analys av resultaten. På grund av att den tidigare skolchefen slutade och att det har varit en stor omsättning bland rektorerna stannade arbetet av och några diskussioner kom aldrig till stånd. I intervju med rektorerna bekräftas att rektorerna inte får någon återkoppling och att det inte sker någon dialog med huvudmannen utifrån verksamhetens kvalitetsarbete.

Ordföranden i barn- och utbildningsnämnden uppger att kvalitetsrapporten, *Kvalitetsrapport för läsåret 2018/19*, är en sammanställning av vad de olika verksamheterna rapporterat in. Rapporten författades av ordföranden tillsammans med en av rektorerna för gymnasieskolan. Enligt ordföranden är rapporten ofullständig. Den saknar huvudmannens analys och identifierade utvecklingsåtgärder. De mål som anges i rapporten är kommunfullmäktiges övergripande mål för all kommunens verksamhet och inte mål som grundar sig i en analys av verksamheternas olika behov. I huvudmannens rapport konstateras visserligen att gymnasieskolans meritvärde ligger lågt jämfört med riket och att de flesta eleverna når godkända betyg men att det saknas incitament för att få eleverna att höja sig. Någon närmare analys av vad detta beror på eller vilka åtgärder som kan behövs för att höja måluppfyllelsen saknas däremot.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Arvidsjaurs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Förutsättningar för utbildningen

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Arvidsjaurs kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Linnéa Lundberg

Linnéa Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Linnéa Lundberg

X Caroline Rönnegard

Caroline Rönnegard

Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anders Holmgren medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om verksamheten för gymnasieskola i Arvidsjaurs kommun

Fakta om verksamheten för gymnasieskola i Arvidsjaurs kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Arvidsjaurs kommun under vårterminen 2020. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen gymnasieskola.

I Arvidsjaurs kommun finns en gymnasieskolenhet, Sandbackaskolan, som leds av en rektor och en biträdande rektor. Ansvarig nämnd för gymnasieskolan är Barn- och utbildningsnämnden.

Följande program erbjuds vid skolan; fordons- och transportprogrammet, barn- och fritidsprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt yrkesintroduktion och språkintröduktion. Sammanlagt går 179 elever i gymnasieskolan.

Måluppfyllelse

Kunskaper

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2018/19 var andelen elever med gymnasieexamen från nationella program i Arvidsjaurs kommun 89,3 procent (yrkesprogram 80,6 och högskoleförberedande program 100,0). Motsvarande siffra för riket var 91,0 procent (yrkesprogram 89,0 och högskoleförberedande program 91,9).

Enligt Skolverkets officiella statistik för 2018/19 framgår att den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever i Arvidsjaurs kommun (i minst 2500 poäng) för elever från yrkesförberedande program var 12,4, motsvarande resultat i riket var 13,6. För elever på högskoleförberedande program i Arvidsjaur var betygspoängen 13,7, motsvarande resultat i riket var 15,3.

Trygghet och studiero

Skolinspektionens enkät till elever, pedagogisk personal och vårdnadshavare genomfördes våren 2019 besvarades av 95 procent av eleverna i år 2 i gymnasieskolan i Arvidsjaurs kommun.

Resultaten avseende gymnasieskolan inom området trygghet får ett indexvärde på 8,4, att jämföra med 8,2 för samtliga deltagande skolenheter. Området studiero får ett indexvärde på 6,2, att jämföra med samtliga deltagande skolenheter som hade ett värde på 6,0.

Resultatet visar att medelvärdet för elever i gymnasieskolan Arvidsjaurs kommuns var 8,5 på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". Resultat som för samtliga deltagande skolor var 8,1. När det gäller påståendet "Jag har studiero på lektionerna" var motsvarande siffror 6,7 för Arvidsjaurs kommun, att jämföra med 6,2 för alla deltagande skolor.